

Beszámoló- Lettország- Cesis/Valmiera

Cesu Profesionala Vidusskola és Valmieras Tehnikums

(2016. 05.02-05.07-ig)

A pályázati feltételeknek megfelelő előkészületeket és szervezést követően a fenti időintervallum alatt a címben megjelölt lettországi szakképző iskolákban tett szakmai látogatást - job shadowing formájában - a Szegedi Szakképzési Centrum Móravárosi Ipari Szakképző és Általános Iskolájának 4 pedagógusa, akik szakterületükből adódóan jól reprezentálják a küldő intézmény nevelőtestületének összetételét (vezető, humán terület, természettudományos terület, környezetvédelem, hátrányos helyzetű tanulók helyzete, sport, IKT, idegennyelv, egészségnevelés). Én, mint mentorpedagógus, valamint egészségtantanító tanár vettem részt a kiutazásban. A mobilitást megelőzően a csoport tagjai nyelvi és kulturális felkészítésben részesültek.

A Cesu Profesionala Vidusskola 4 területen folytat szakmai képzést, erősségük a faipari képzési terület; a Valmieras Tehnikums 20 szakmában képez tanulókat a vendéglátóipari szakmától a mechatronikáig.

Mindkét intézményben kiemelhető a rendkívül jó technikai felszereltség, az ergonómikus kialakítású tantermek/gyakorlati helyiségek és tanári szobák, amelyek finanszírozása EU pályázati keretből történt. Az új és tetszetős környezet önmagában is motiváló hatású mind a tanulókat, mind a pedagógusokat tekintve.

Arra a kérdésre, hogyan motiválják a tanulókat az adott intézményben az alábbi választ kaptuk:

- nagyrészt generációkon át öröklődnek a szakmák (pl. a bútorasztalos), így már eleve az a tanuló iratkozik be az adott szakmára, aki már eleve motivált az adott szakma tanulására
- a tanári motiváció motiválja a tanulókat is (a 30 tagú tantestület 2/3 része erősen motivált – mondta a Cesu Profesionala Vidusskola igazgatónöje)
- a motiváltsági szintből adódik az alacsony mértékű lemorzsolódás (25 főből 20 tanuló jó eredménnyel végez)

A 4 éves – érettségit és szakmát adó képzések - kimeneti tanulmányi eredményei általában a következőképpen alakulnak: a végzettek

- 1/3-a abszolút jó eredménnyel végez, ők tovább tanulnak egyetemen/főiskolán vagy céget alapítanak

- 1/3-a klasszikus munkavállaló lesz, akik a munkaerő-piaci igények kereslet/kínálatának megfelelően alkalmazottá válnak
- 1/3-a alacsony eredménnyel végez; legjobb esetben el tudnak helyezkedni, más esetekben szakterületet váltanak és átképzik magukat. – tudtuk meg a két intézmény vezetőjétől.

A tanulók az iskola 4. évében négy dokumentummal hagyják el a képzőhelyet:

- érettségi (3. év végén március, április, május, június hónapban tesznek érettségi vizsgát 1-1 tantárgyból)
- szakmai vizsga (4. évben csak szakmai tárgyakat tanulnak és gyakorlatokat végeznek)
- gyakorlati tapasztalat (vevői elégedettség alapján)
- portfólió (a 4 év alatt összegyűjtött referenciák, dolgozatok, munkaanyagok)

Az érettségi vizsga évében az egy-egy tárgyból egy-egy hónap különbséggel kell bizonyítani a tudást. A szakmai vizsgához a tanulók ténylegesen feladott hirdetésekéből választják ki a vizsga-remek elkészítésének tárgyát (pl. bútorasztalos ágycsész, szekrényt, asztalt stb. készít az utolsó évben), melyhez lebeszéli a megrendelővel a részleteket, kiszámolja az anyagigényt és az anyagköltséget, megtervezi a az adott tárgyat és elkészíti, majd értékesíti a vizsga időpontjáig. Ezzel a jó gyakorlattal a tanulókat ténylegesen az életre készíti fel az adott képzőhely, ugyanakkor az érettségi és a szakmai vizsgák egymástól eltérő időpontjával pedig csökkentik a tanulókra háruló mentális terhet is.

Az iskolában működik mentori rendszer is. Elsősorban azok számára, akik nehezen birkóznak meg az iskolai kihívásokkal, illetve a kollégiumba történő beilleszkedésük okoz problémát. Azon tanulók számára, akik az érettségi után nem tudnak elhelyezkedni, működtetnek egy másfél éves képzést, amely tulajdonképpen egy átképzés, melynek kimenete egy részképzés adott szakmán belül. (Ilyen képzésen tanulnak pl. az intarzia-készítők, amely szakma a bútorasztalos képzésen belüli részterület.) További mentori rendszer működik; EU-s pályázatok keretében felzárkóztató képzésben vehetnek részt a tanulmányi követelményekkel megbirkózni nehezen képes tanulók.

Egészségnevelési program az éves munkatervben jelenik meg, emellett a pedagógusok személyes példamutatása, valamint az osztályfőnöki órák segítenek a tanulóknak kialakítani az egészséges életmódot. E mellett mindenképpen meg kell említeni a lettek természetszeretetét, környezet-tudatosságát, mely szemlélet segít számukra megőrizni az ország méretéhez képest nagy területeken található nemzeti parkok minőségét. A lett emberek sokat járnak kirándulni, túrázni a természetben, általában több időt töltenek ott, mint mi magyarok.

A fent megjelölt két képzőhelyen számos olyan szakmai/módszertani újdonsággal találkoztunk, melyek hazai alkalmazása, iskolánkban történő bevezetése motiváló hatású lehetne a tanulókra. Itt szeretném kiemelni ismét az érettségi- és szakmai vizsga lettországi rendszerét, melyet életszerűbbnek, humánusabbnak látok. Szeretném még megemlíteni, hogy rendkívüli élmény volt számomra az angol nyelv gyakorlási lehetősége ezen a mobilitáson, hiszen korábban szintén Erasmus+ program keretében bővíthettem angol nyelvi ismereteimet.

Hajduné Bihari Ágnes